

Landstingets Frednings- og Miljøudvalg
formand Emilie Olsen
/Her

16.10.2007
J.nr. 27.01.01/06
All./Brev nr.

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 54 10

Frednings- og miljøudvalgets behandling af EM 2007/42

Kære medlemmer af Landstingets Frednings- og Miljøudvalg.

Jeg ønsker at takke såvel Landstinget som Landstingets Frednings- og Miljøudvalg for de spørgsmål, der blev rejst under førstebehandlingen af forslag til ændring af landstingsforordning om beskyttelse af miljøet, EM 2007/ 42.

Nedenfor er udvalgets spørgsmål gengivet. Landsstyrets svar følger umiddelbart derefter og er fremhævet med kursiv.

- 1) Kan det bekræftes, at betegnelsen ”is” i forslaget § 1, stk. 1, nr. 1 tillige omfatter indlandsisen, hvilket i øvrigt synes at fremgå af de særlige bemærkninger?

Svar: Indlandsisen er omfattet af bestemmelsen. Betegnelsen ”is”, som er indskrevet i miljøforordningen i 1988, anvendes i betydningen alt is. I forlængelse heraf skal nævnes forordningens gældende § 2, hvor beskyttelsesobjekterne positivt nævnes: ”luften, jordbunden, grundfjeldet, indlandsisen, vandløb, søer eller havet”. Ovenstående kan give anledning til fortolkningsproblemer, da man eksempelvis kan stille det spørgsmål, om andet is end indlandsisen og andet fjeld end grundfjeldet, er omfattet. Derfor foreslås i stedet formuleringen ”luft, vand, is, fjeld og jord” i såvel § 1 som § 2, jf. bemærkningerne til § 1, 3. afsnit.

- 2) I forbindelse med 1. behandlingen blev olie- og råstofudnyttelse ganske kortfattet omtalt. Hvad taler imod, at miljøforhold i forbindelse med råstofudvinding blev reguleret af reglerne i Landstingsforordning om beskyttelse af miljøet, og kan det afvises, at dette kunne medføre en miljømæssig fordel?

Svar: Miljøforordningen finder ikke anvendelse for indvinding af olie- og mineraler. Området reguleres af rigsfællesskabets lov om råstoffer fra 1991

med senere ændringer og al regulering af disse aktiviteter, herunder fastsættelse af miljøvilkår for aktiviteterne, sker i Råstofdirektoratet i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser, GEUS og andre. Bliver olie- og mineralindvinding et udelukkende grønlandsk anliggende, ville det være naturligt, at regulere aktiviteterne i relation hertil i en sammenhængende miljølovgivning. Det vil kræve en lovrevision, da den gældende lovgivning ikke kan regulere hele råstofområdet.

Ekspertise og erfaring til at løfte de miljømæssige opgaver i relation til råstofudvinding vil skulle opbygges over en årrække.

- 3) Har Landsstyret i øvrigt nogle uddybende bemærkninger vedr. forslaget § 1, stk. 1, nr. 5?

Svar: Efter § 1, stk. 1, nr. 5, har landstingsforordningen til formål at begrænse anvendelse og spild af råstoffer samt andre ressourcer.

Bestemmelsen er indskrevet for at implementere et bredere produktperspektiv og for at anerkende, at restprodukter og andet materiale vi tidligere anså for affald, indeholder ressourcer der kan finde anvendelse. Eksempler på konkrete tiltag til at begrænse spild af råstoffer kunne være indsamling af spildolie, anvendelse af rester af byggematerialer, neddeling og indsamling af brugbare dele fra elektronikskrot eller kampagner rettet imod borgernes forbrug af el, vand og varme.

- 4) Hvilke krav agter Landsstyret at stille til virksomhederne ifm. forslaget § 4, stk. 4, og vil dette i givet fald ske i bekendtgørelsesform?

- 5) Anser Landsstyret det som formålstjenligt, at der indføres en procedure vedrørende tilsyn omkring overholdelse af forslaget § 4, stk. 4, og § 4a?

Svar til spørgsmål 4 og 5: De to bestemmelser er formålsbestemmelser, der ikke indeholder hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser. Bestemmelserne indgår i forslaget for at introducere en række moderne miljøbegreber til miljølovgivningen, herunder substitutionsprincippet og princippet om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi som beskrevet nærmere i de almindelige bemærkninger til forslaget, side 2-4.

§ 4, stk. 4, har især fokus på særligt forurenende virksomhed. Området reguleres i forvejen af bestemmelserne i kapitel 5 samt hjemmestyrets bekendtgørelse om særlig forurenende virksomhed. Efter disse regler sker der tilsyn og virksomhederne indgår i dialog med Direktoratet for Miljø og Natur (DMN) når der skal udarbejdes miljøgodkendelser, sættes nye vilkår for godkendelse mv.

§ 4a er rettet imod den offentlige sektor. Som beskrevet i notatet om de økonomiske konsekvenser af forordningsforslaget foreslås der afholdt seminarer med fokus på affaldshåndtering, affaldsminimering og introduktion til grønne indkøb. Seminarerne skal afholdes i samarbejde mellem DMN og KANUKOKA og der er afsat midler til en ½ stilling i DMN til at løfte opgaven. Endvidere skal der gennemføres kampagner målrettede imod enkelte brancher og der skal ske en direkte opfølgning overfor en række større virksomheder.

Der er gennemført et projekt om grønne indkøb med deltagelse af landets kommuner og Hjemmestyret. En velfungerende grøn indkøbspolitik kræver en løbende opfølgning hos alle de involverede parter.

Der er planer om udarbejdelse af vejledning og bekendtgørelse om udarbejdelse og offentliggørelse af grønne regnskaber, jf. skrivelse til udvalget af 19. april 2007.

- 6) I forslagens § 7, stk. 1, § 7, stk. 2, § 7, stk. 3, § 7, stk. 4, § 15, stk. 2, § 23, stk. 10, § 35a, stk. 2, § 35b, stk. 1, § 35b, stk. 2, § 35b, stk. 3, § 36b, stk. 2, 1.-3. punktum, § 44a, stk. 1, gives Landsstyret mulighed for at fastsætte nærmere regler. Udvalget vil orienteres om Landsstyrets plan for udarbejdelse af bekendtgørelser, således at det for hver enkelt af de nævnte bemyndigelsesbestemmelser fremgår, hvornår Landsstyret vil udarbejde de nærmere regler.

Svar: Forslag til ændring af miljøforordningen, EM 2007/42, indeholder kun få nye hjemler til udstedelse af bekendtgørelser. En række hjemmelsbestemmelser i den gældende lovgivning er allerede udnyttet til udstedelse af bekendtgørelse om affaldsbortskaffelse, olie- og kemikalieaffald, reguleringen af særlig forurenende virksomhed, om latrin og sanitært spildevand samt om emballage.

I forlængelse af EM 2007/42 vil Landsstyret udarbejde en samlet bekendtgørelse om håndtering og bortskaffelse af affald, farligt affald, olie- og kemikalieaffald mv., jf. forslagens § 7, stk. 1, § 7, stk. 2, nr. 10, § 7, stk. 3, § 7, stk. 4, § 15, stk. 2, § 35a, stk. 2, § 35b, stk. 1, § 35b, stk. 2, § 36b, stk. 2. Udarbejdelsen af en samlet affaldsbekendtgørelse er en central opgave for Landsstyret og processen startes op i december 2007. Arbejdet ventes at tage 1 år.

Behovet for en bekendtgørelse om vurdering af større anlægs virkninger på miljøet (VVM) er aktualiseret af planerne om etablering af aluminiumsindustri og tilhørende vandkraftværker. Landsstyret er i gang med at udarbejde en projektbeskrivelse for udarbejdelse af en bekendtgørelse der inddrager såvel virkninger på miljøet som naturen, jf. forslagens § 7, stk. 1, nr. 15 og § 43 i landstingslov om naturbeskyttelse. VVM bekendtgørelsen forventes at træde i kraft januar 2009.

Der er i forlængelse heraf behov for en mindre ændring af den gældende bekendtgørelse om miljøgodkendelse af særlig forurenende virksomhed. Ændringen skal sikre, at aluminiumsindustri og vandkraftværker er omfattet af reglerne om tilsyn, miljøgodkendelser mv.

Der er nedsat en arbejdsgruppe bestående af en række af landets kommuner, KANUKOKA, DMN og COWI som rådgivende ingeniører. Arbejdsgruppen skal foretage et udredningsarbejde af behovet for tiltag på spildevandsområdet, herunder udarbejde udkast til regulering af området og forslag til dækning af udgifter ved drift, vedligeholdelse og udbygning af kloaknettet. Det er endnu uklart hvornår arbejdet kan afsluttes.

DMN er i samarbejde med Erhvervsdirektoratet og Økonomidirektoratet i gang med at udarbejde et oplæg til revision af den gældende emballagebekendtgørelse. Bekendtgørelsen har hjemmel i miljøforordningens § 7, stk. 1, nr. 14. Der er udarbejdet et notat, der beskriver scenarier og anbefaler en række undersøgelser, herunder en livscyklusvurdering af de miljømæssige konsekvenser af at tillade anden emballage. Når udredningsarbejdet er afsluttet skal der tages politisk stilling til de skitserede scenarier for området og dernæst udarbejdes en ny emballagebekendtgørelse. Udredningsarbejdet forventes at tage 1-2 år.

Landsstyret planlægger at udarbejde en vejledning og senere en bekendtgørelse om grønne regnskaber med hjemmel i § 7, stk. 1, nr. 17. Arbejdet forventes afsluttet i 2009. Planerne for udarbejdelse er nærmere skitseret i skrivelse til Frednings- og Miljøudvalget, dateret 19. april 2007. Den foreslåede § 44a, stk. 1, om udnyttelse af godkendelser og frister er ikke en bestemmelse der lægger op til udarbejdelse af en bekendtgørelse. Bestemmelsen er en præcisering af § 44, og er udelukkende medtaget for at sikre, at Landsstyret kan give reel klageadgang over tilladelser og godkendelser af aktiviteter, der er irreversible af karakter. Hovedreglen er dog, jf. forslagens § 44a, at klage over en tilladelse, godkendelse eller dispensation ikke har opsættende virkning.

- 7) Findes der udkast til bekendtgørelser, der har været i høring, og hvis nærmere indhold Udvalget allerede på nuværende tidspunkt kan orienteres om? I bekræftende fald ønskes disse fremsendt, idet der samtidig ønskes en vurdering af, om det ville være teknisk muligt at indarbejde dem i lovteksten.

Svar: Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt udkast til bekendtgørelser.

- 8) Under 1. behandlingen af forslaget udtalte Landsstyremedlemmet for Sundhed og Miljø støtte til et forslag om, at Landsstyret årligt afgiver en miljøredegørelse. Har Landsstyret supplerende bemærkninger dertil, og ansporer Landsstyremedlemmets positive opbakning til at fremsætte dette forslag som et ændrings forslag til 2. behandlingen?

Svar: Landsstyret vil fremsætte et ændringsforslag til EM 2007/42, hvorefter Landsstyret forpligtiges til at udgive en årlig miljøredegørelse indeholdende status såvel som fremtidige planer.

Ændringsforslaget vil blive foreslået som en ny § 36c til kapitel 8 om kortlægning og planlægning.

Landsstyret vil udarbejde bemærkninger hertil, hvori miljøredegørelsens rammer nærmere beskrives og hvori det anføres, at man vil forvente at anvende 1 mandemåned og 200.000 kr. på at løfte opgaven.

- 9) Er det korrekt forstået, at ændringsforslaget lægger op til, at grønlandsk affaldslovgivning skal gøre brug af internationalt fastsatte affaldstermer og affaldskategorier, og kan der i givet fald nævnes eksempler herpå?

Svar: Det er korrekt, at der med ændringsforslaget lægges op til, at grønlandske affaldslovgivning skal følge de termer og kategorier der anvendes internationalt f.eks. hvad der hører ind under kategorien farligt affald, elektronikskrot mv.

- 10) I hvilket omfang finder Landsstyret en fordel ved en differentieret affaldsdefinition og affaldsforståelse kommunerne imellem?

- 11) Er Landsstyret af den holdning, at det med fordel lader sig gøre, at der for Grønland fastsættes visse fællesstandarder for affaldsforståelse og affaldsdefinitioner?

Svar til spørgsmål 10 og 11: § 35a stk. 2, i ændringsforslaget medfører at Landsstyret skal fastsætte regler om affaldsbegrebet. Det er således Landsstyret der skal definere affaldsbegrebet og hensigten er, at der

anvendes de termer og kategorier der anvendes internationalt. Den i § 35c, stk. 1, nævnte mulighed lægger op til, at den enkelte kommunalbestyrelse kan afgøre, om et stof eller en genstand kan betragtes som affald. I §35c, stk. 1, er der tale om en konkret vurdering af, om en specifik henstillet genstand er udtjent og herved betragtes som affald. Bestemmelsen er altså ikke en generel kategorisering af affald, den fastlægges af Landsstyret i § 35a stk. 2. Landsstyret vil vurdere, om det er hensigtsmæssigt at fastsætte nogle generelle kriterier for, hvornår og hvordan henstillede og henkastede genstande kan betragtes som affald. På nuværende tidspunkt vurderes det, at det er kommunalbestyrelsen ved den kommunale tekniske forvaltning, der bedst afgør om eksempelvis en gammel bil eller en efterladt jolle skal betragtes som affald.

- 12) Under 1. behandlingen af forslaget blev det bemærket, at forslaget ikke har været sendt i høring hos Klageudvalget vedrørende miljøbeskyttelse, ICC, SIK, Naturinstituttet, Asiaq, Grønlands Forbrugerråd og NUSUKA. Hvilke administrative, såvel som politiske overvejelser ligger til grund for, at forslaget ikke er sendt i høring hos de nævnte virksomheder, organisationer og instanser?

Svar: Landsstyret har ved høring af EM 2007/42 lagt vægt på at høre de myndigheder, organisationer mv. der vil blive berørt af forslaget eller må ventes at have interesse heri. Dette er i overensstemmelse med de almindelige retningslinier for udarbejdelse af regler. Da forslaget indeholder en række bestemmelser om affaldshåndtering og –bortskaffelse, har det været særlig vigtigt at høre kommunerne og KANUKOKA. Klageudvalget vedrørende miljøbeskyttelse er ikke hørt, fordi forslaget ikke indeholder nogen ændring af praksis for udvalgets arbejde, men udelukkende sker for at sikre at lovgivningen er i overensstemmelse med praksis. Endvidere har udvalget ikke tidligere været høringspart. Landsstyret vurderede ikke, at ICC, SIK eller Grønlands Forbrugerråd ville blive berørt af forslaget i nævneværdig grad. Asiaq og Naturinstituttet er organisatorisk sammenhørende med DMN og må endvidere vurderes ikke at blive påvirket af ændringsforslaget. NUSUKA blev ifølge organisationens hjemmeside oprettet i sommeren 2004, men DMN var ved høringen i december 2004 og i maj 2005 ikke bekendt med denne.

- 13) Hvilke principielle overvejelser ligger bag affattelsen af forslagens § 40, stk. 3, 1. punktum, hvorefter Miljøklageudvalgets valgperiode skal følge Landstingets valgperiode?

- 14) Har en anden valgperiode for Miljøklageudvalget været overvejet?

- 15) Hvilken honorering er det hensigten at medlemmerne af Miljøklageudvalget skal oppebære, og hvilken årlig arbejdsindsats må medlemmerne, baseret på hidtidige erfaringer, forventes af skulle erlægge?
- Svar til spørgsmål 13, 14 og 15: Landsstyret ønsker med forslagens § 40, stk. 1-5, at skabe bedre overensstemmelse imellem lovgivningen og praksis for klageudvalgets arbejde, herunder især hvordan udvalget benævnes og hvordan det nedsættes. Den foreslåede ændring får ikke betydning for udvalgets daglige arbejde.*

§ 40, stk. 3, 1 pkt. , er en videreførelse af den gældende bestemmelse. Landsstyret finder ikke, at der har været årsag til at overveje anden valgperiode for udvalget end den nuværende. Det synes fornuftigt at der umiddelbart efter et valg nedsættes et nyt miljøklageudvalg, således at der er overensstemmelse mellem Landstingets sammensætning og udvalgets sammensætning.

Det nuværende klageudvalg holder et årligt møde. Der er nogen udsving i antallet af klager, men DMN videresender normalt mellem 0 og 5 klager til udvalgets behandling årligt. Der er ikke indkommet klager i hverken 2006 eller 2007.

Fællessekretariatet for konkurrencenævnet og Grønlands Forbrugerråd, som samtidig har sekretariatsfunktion for miljøklageudvalget, oplyser, at medlemmerne af miljøklageudvalget modtager mødediæter efter Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret m.v. samt dagpenge efter gældende regler/takster. Når udvalget mødes, dækkes desuden omkostninger til rejser og ophold. Forslaget lægger ikke op til en ændring i hverken udvalgets arbejdsforhold, opgaver eller honorering.

- 16) Kan Landsstyret, således som foreslået af Grønlands Arbejdsgiverforening og Atassut, se en fordel i, at der blev nedsat et ”rådgivende organ” på affalds- og miljøområdet? Dvs. et organ, der ville kunne bistå og rådgive om forhold vedrørende affaldshåndtering og andre miljøproblemstillinger.

Svar: Forslaget om at nedsætte et rådgivende organ for affald og miljø er konstruktivt i forhold til løsning af de opgaver, der følger af en ændring af miljøforordningen. I første omgang er der dog behov for at fokusere på, at administrationen i Hjemmestyre og kommunerne kan løfte de opgaver, der følger af EM 2007/42. Landsstyret mener, at man skal tage sig tid til at undersøge behovet for et rådgivende organ samt beskrive, hvilke opgaver det rådgivende organ kunne ventes at løse.

- 17) Ser Landsstyret et behov for, at der under særlige omstændigheder kan være behov for at indføre et **skærpet miljøtilsyn/miljøkontrol** med virksomheder og visse typer af virksomheder?

Svar: Landsstyret finder, at der kan opstå situationer med behov for skærpet miljøkontrol, jf. bemærkningerne til forslagens § 10, stk. 3. I situationer med nærliggende risiko for væsentlig forurening eller sundhedsmæssige skader gives tilsynsmyndigheden adgang til at udstede påbud og i sidste ende at udstede forbud imod en aktivitet. Et forbud tænkes anvendt, hvor der er konstateret gentagne eller vedvarende tilsidesættelse af påbud.

- 18) Hvornår vil Landsstyret godkende en affaldshåndteringsplan for de kommende 4 år, jf. forslagens § 36b?

Svar: Et udkast til en affaldshandlingsplan er udarbejdet og står for at skulle sendes ud i høring. I forbindelse med høringen forventer Landsstyret, at der skabes en konstruktiv debat om både forslagens indhold og finansiering. Landsstyret vil inddrage synspunkter fra debatten når man senere skal tage stilling til affaldshandlingsplanen. Se endvidere svar på spørgsmål 27.

19) Hvornår forventer Landsstyret at kunne revidere Miljøforordningen i sin helhed? Det bemærkes herunder, at flere partier ved 1. behandlingen bemærkede, at der siden hovedlovens tilblivelse i 1988 er vedtaget flere ændringer, der kan gøre det ganske vanskeligt at få et samlet overblik over de gældende bestemmelser. Det skal endvidere fremhæves, at Landsstyret tilbage i 2004 i sit forelæggelsesnotat til ændringerne i 2004 fremhævede, at der var behov for snarligt at få foretaget en samlet revision af loven.
Svar: En revision af den samlede miljøforordning er en prioriteret opgave i Landsstyret. Arbejdet er blandt andet betinget af, at arbejdet med udformning af nye regler for spildevandsområdet afsluttes, jf. svar til udvalgets spg. 6. Endvidere er der behov for at gennemgå de øvrige områder, der reguleres af miljøforordningen. Arbejdet med en samlet revision af miljøforordningen forventes at kunne sættes i gang indenfor 2 år.

20) Kan Landsstyret efter afslutningen af 1. behandlingen af forslaget bekræfte, at beregningerne af de økonomiske konsekvenser af forslaget i den foreliggende form holder stik?
Svar: Under førstebehandling af EM 2007/42 fremkom et forslag om, at Landsstyret årligt udarbejder en miljøredegørelse med fokus på såvel status som fremtidige planer. En sådan redegørelse ventes at øge omkostningerne ved det samlede forslag med kr. 200.000 og en arbejdsindsats i DMN svarende til en mandemåned, jf. svar til spørgsmål 8. Men bortset fra denne ændring finder Landsstyret ikke, at der er sket ændringer i hverken forudsætninger eller viden, som vil ændre de økonomiske konsekvenser af forslaget i forhold til det allerede beskrevne.

Om Landsstyrets miljøpolitikker

21) Frednings- og Miljøudvalget har stor interesse i en nærmere præsentation af Landsstyrets miljøpolitik. Dette ikke mindst omkring de områder i forslaget, hvor det angives, at Landsstyret kan fastsætte nærmere regler.

For at udvælge nogle konkrete områder, så vil Frednings- og Miljøudvalget i første omgang anmode Landsstyret om at redegøre for Landsstyrets miljøforbedrende politik omkring følgende områder:

- a) **Forbrugerpolitik:** Hvilke elementer indgår i Landsstyrets forbrugerpolitik med henblik på at gøre denne mere bæredygtig og ”grøn”?
- b) **Importpolitik:** Hvilke konkrete elementer og tiltag findes i Landsstyrets importpolitik med henblik på at begrænse import af emballage, miljø- og sundhedsfarlige stoffer?
- c) **Affalds- og affaldshåndteringspolitik:** Hvilke incitaments- strukturer indeholder Landsstyrets affalds- og affalds- håndteringspolitik med henblik på at begrænse virksomheders og borgernes udsmid af, og håndtering af, affald? Bemærkninger om sortering af, og særligt omkring håndtering af **byggeaffald**, anden storskrot, elektronikaffald,

køle-/frysemøbler, batterier og akkumulatorer og andet kemisk affald inødeses.

- d) **Særlig politik omkring håndtering af organisk affald:** Hvilke politik har Landsstyret omkring udsmid og udnyttelse af organisk affald fra private husstande og fra industrien?
- e) **Genbrugspolitik:** Agter Landsstyret at fremme en særlig genbrugspolitik, eller vil Landsstyret i det hele overlade dette til de enkelte kommuner?
- f) **Transportpolitik:** I hvilket omfang er Landsstyret rede til at stille skærpede miljøkrav til transportsektoren – primært omkring fly- og helikoptertransport, gods- og passagertransport, erhvervsfiskeri og privat sejlads samt privat- og erhvervskørsel?
- g) **Politik omkring jernskrot:** Hvorfor har Landsstyret hidtil ikke, trods forslag herom, været garant for, at der blev indsat et skib m.h.p. en landsdækkende indsamling og fjernelse af jernskrot?

Svar: Generelt er det Landsstyrets overordnede målsætning på miljøområdet er, at vi skal sikre bæredygtighed og beskyttelse af miljøet som de grundlæggende elementer i udnyttelse af vore ressourcer. Ligeledes har Landsstyret et princip om, at det er forureneren der skal betale for de omkostninger der er forbundet med en miljømæssig forsvarlig bortskaffelse af alt affald.

a) *Landsstyret arbejder for at introducere en grøn og bæredygtig forbrugerpolitik. Indsatsen til fremme af grønne indkøb skal rettes imod både private borgeres indkøb og imod myndigheder og erhvervs store indkøb.*

Forslag til ændring af miljøforordningen har med § 4a fokus på den sidste gruppe af forbrugere; myndigheder, institutioner og virksomheder. Forslaget understreger betydningen af, at disse enheder i deres drift, indkøb og forbrug også tænker grønt. Til opfølgning af forslaget foreslår Landsstyret at der bl.a. afholdes seminarer om grønne indkøb, affaldshåndtering og –minimering. Se svar på spg. 5 samt notat om de økonomiske konsekvenser af forslaget, punkt 1.2.

I relation til borgerne vil Landsstyret informere og bearbejde holdninger til vigtigheden af at købe miljømærkede varer. Formidlingen skal ske ved kampagner med informationsmaterialer, plancher og skiltereklamer.

b) *Overordnet set er importpolitikken ikke styret af miljøhensyn. Men Landsstyret søger at implementere substitutionsprincippet også i relation til import. Hvor et produkt, en emballage eller et materiale har uheldige miljømæssige konsekvenser i forbrug eller bortskaffelse skal der søges efter miljømæssigt bedre alternativer.*

Landsstyret har til regulering af importen af emballage en ganske restriktiv emballagebekendtgørelse, der som hovedregel forbyder brugen af anden emballage til øl og kulsyreholdige drikkevarer end den der er omfattet af returpantssystemet. Landsstyret er opmærksom på de

miljømæssige konsekvenser af at skulle bortskaffe emballage indeholdende plastik mv. og på potentialerne for at genanvende tom emballage. Et system til indsamling og rengøring/genanvendelse kræver ressourcer at opretholde ligesom transport af brugt emballage til genanvendelse i andre lande skaber nye miljømæssige belastninger i form af transport. Landsstyret bruger livscyklusvurdering til at belyse sådanne forhold, eksempelvis i arbejdet med en ny emballagebekendtgørelse. Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald er gældende for Grønland. Forslagets § 35f, fastslår, at der er forbud imod import af affald til Grønland, med mindre at der er tale om import af ikke-farligt affald til brug for genanvendelse. Bemærkningerne til § 35f indeholder beskrivelse af en godkendelsesprocedure, herunder en beskrivelse af hvilke informationer der skal fremlægges ved ansøgning. Blandt andet for at understøtte denne bestemmelse lægges der op til, at internationale affaldstermer implementeres også, jf. forslagets § 35a.

c) Landsstyret finder, at det skal være synligt for borgere, offentlige myndigheder og erhvervsliv at forbrug og senere bortskaffelse af dagligvarer og forbrugsgoder har en pris. Forbrug og bortskaffelse belaster miljøet, men også de kommunale budgetter. Landsstyret ønsker derfor, med udgangspunktet i forbrugeren betaler princippet, at alle skal bidrage til miljømæssig forsvarlig bortskaffelse. Med EM 2007/42 præciseres i § 35d adgangen til at opkræve gebyrer til miljømæssig forsvarlig bortskaffelse af affald.

Som konsekvens heraf skal forureneren betale for en miljømæssig forsvarlig bortskaffelse af alt affald, herunder byggeriaffald, elektronikskrot, køle-/frysemøbler, batterier og akkumulatorer samt olie- og kemikalieaffald. Landsstyret mener, at man allerede ved import af varer skal se på hvilke omkostninger der er forbundet med en senere miljømæssig forsvarlig bortskaffelse. Eksempelvis således at der allerede ved importen af biler, lystbåde mv. skal betales de omkostninger der senere er i forbindelse med bortskaffelse.

Landsstyret mener, at information i form af kampagner om affald og miljø i sammenhæng med en generel politik om sammenhæng mellem økonomi og adfærd er den rette vej at gå for at opnå adfærdsændringer.

d) Mulighederne for at udnytte organiske materialer fra industri og private husholdninger skal løbende undersøges. Udkast til affaldshandlingsplan indeholder i delmål 7 allerede målsætninger om at fremme genanvendelse af organisk materiale.

Landsstyret har ved udstedelse af miljøgodkendelse til bl.a. fiskeindustrien efter miljøforordningens kapitel 5 givet vilkår om, at mulighederne for genanvendelse af fiskemel, krabbeskaller mv. skal undersøges.

e) Landsstyret mener, at en velfungerende genbrugspolitik er et anliggende for både Landsstyret og kommunerne. Der skal løbende ske undersøgelse af potentialet for at fremme genbrug og Landsstyret bakker op om de projekter der gennemføres lokalt. I forbindelse med etableringen af en modtagestation i Nuuk har man eksempelvis indrettet

en genbrugscontainer, hvor gode og genanvendelige varer kan afhentes frit og kvit.

f) *Landsstyret er opmærksom på de miljømæssige problemstillinger der relaterer sig til transportsektoren. Der forbruges store mængder af brændstof til transport med fly, båd og bil, og transporten af mennesker og varer bidrager til Grønlands CO₂-udledning. Et område, hvor man forholdsvis let vil kunne skabe miljømæssige forbedringer er indenfor privat- og erhvervsmæssig kørsel. Landsstyret vil skabe debat om det individuelle ansvar gennem fokus på miljømæssig uforsvarlig adfærd i dagligdagen, eksempelvis hvor biler efterlades i tomgang. I de koldeste dele af landet skal man dog sikre sig at bilerne kan få adgang til strøm til motorvarme.*

g) *Landsstyret yder finansiel støtte til et udredningsprojekt om bortskaffelse af jernskrot gennemført i KANUKOKA regi. Formålet med udredningsprojektet er at skabe overblik over mængder og tilgængelighed af jernskrot rundt i landet. Kommunerne planlægger at udarbejde et samlet udbud for opgaven og hermed få overblik over omkostningerne ved at bortskaffe den ophobede jernskrot.*

22) Håndtering af affald kræver kyndigt personale. Hvilket kursus- og uddannelsesforløb har Landsstyret budgetteret med i forhold til kommunernes affalds- og miljømedarbejdere? Dette gerne belyst i forhold til konkrete arbejdsopgaver – fx håndtering af forbrændingsanlæg, håndtering af farligt affald, uddannelse af miljøkonsulenter og lign.
*Svar: Landsstyret er opmærksom på behovet for at forbedre uddannelse af såvel medarbejdere som ledelse ved det kommunale forbrændingsanlæg og modtagestationer.
Der skal som følge af EM 2007/42 afholdes kursus for tre personalegrupper: driftsledere ved forbrændingsanlæg, driftsledere ved dumpe samt medarbejdere ved modtagestationer. Kurser for driftsledere forventes afholdt som uge-kurser på Bygge- og anlægsskolen i Sisimiut, mens driftspersonalet tilbydes kurser afholdt i samarbejde med MOKANA. MOKANA (modtagestation for olie- og kemikalieaffald i Nordjyllands amt) er et samarbejde mellem en gruppe danske og alle de grønlandske kommuner om bortskaffelse af en række miljømæssigt problematiske affaldsgrupper indgået i 2001. I notat om de økonomiske konsekvenser af forslaget er initiativerne nærmere beskrevet. De økonomiske konsekvenser for kommunerne under et vurderes at være årligt kr. 630.000.*

23) I hvilket omfang har Landsstyret planlagt, at der for de kommende år skal gennemføres oplysnings- og informationskampagner om affaldshåndtering og miljøforbedrende tiltag for at styrke virksomhedernes og de enkelte borgers miljøindsats?

24) Hvorledes agter Landsstyret i øvrigt at fremme større ”miljøbevidsthed” og miljødialog ved eksempelvis at gøre brug af de eksisterende medier?
Svar til spørgsmål 23 og 24: Landsstyret er opmærksom på, at forslag om ændring af miljøforordningen skal følges op af informationstiltag for at fremme viden om miljøforhold og miljøbevidsthed i alle dele af samfundet.

Etableringen af modtagestationer og indførelse af kildesortering hos borgere og erhverv nødvendiggør en informationsindsats både fra Hjemmestyrets og kommunernes side. I udkast til affaldshandlingsplanen lægges der op til at der udarbejdes en informationsstrategi.

Landsstyret vil indgå i en miljødialog med borgerne igennem tillæg til de trykte medier (indstiksaviser), igennem kronikker, annoncer i trykte og elektroniske medier samt radio og tv.

Landsstyret ser frem til at udarbejde og præsentere en miljøredegørelse, som har til formål at dele viden og skabe debat om vores miljø. En ny borgerportal er under udvikling og Landsstyret er opmærksom på de muligheder en sådan platform giver for såvel information som dialog om miljøforhold.

- 25) Hvilke initiativer er igangsat for at udarbejde undervisningsmaterialer omkring miljø og miljøforhold, og lever disse tiltag op til Landsstyrets ambitionsniveau?

Svar: Uddannelsesinstitutionerne har undervisningsmateriale om miljø- og naturbeskyttelse, men Landsstyret ser et behov for, at der løbende udgives ny materiale i takt med at ny viden indhentes. Senest har Danmarks Miljøundersøgelser udgivet "Miljøgifte i Grønland" (2007). I sammenhæng med bogen er udgivet hæfter på både grønlands og dansk til undervisningsbrug.

Der er ikke noget undervisningsmateriale under udarbejdelse lige nu, men materiale om affaldssortering kunne tænkes udarbejdet som del af affaldshandlingsplanens delmål 2: Information.

- 26) Det oplyses i FFL 2008 under de almindelige bemærkninger, at Landsstyret har udarbejdet en handlingsplan, der indeholder alle initiativer på affaldsområdet. Det anføres videre, at i det omfang alle anbefalinger følges, vil det medføre anlægsudgifter for 300 mio. kr., foruden årlige driftsudgifter i størrelsesorden 70 mio. kr. Der er ikke afsat midler til området. Hvornår bliver der det?

Svar: Udkastet til affaldshandlingsplan beskriver, hvad der skal til for at etablere en tidssvarende affaldshåndtering og hvilke omkostninger der er forbundet ved de enkelt tiltag. En forbedret affaldshåndtering vil kræve, at der tilføres flere ressourcer til området, end det er tilfældet i dag. Samtidigt bør vi huske på, at en sådan indsats på affaldsområdet også skal prioriteres i forhold til alle de andre opgaver, Grønland står over for. Vi må imidlertid erkende, at der ikke er midler til det hele på en gang.

Landsstyret har i første omgang valgt at fokusere på at få etableret tilstrækkelige lovhjemler til, at vi kan tage hul på de opgaver, vi står over for på affaldsområdet. Ændringsforslaget til miljøforordningen er et af grundelementerne for at vi kan opnå en tidssvarende affaldshåndtering. Forbedring af lovgrundlaget fremhæves i udkastet til affaldshandlingsplan som første prioritet.

Med udkastet til affaldshandlingsplan har Landstyret fået en oversigt over, hvad de enkelte tiltag på affaldsområdet koster. Landsstyret får derfor også i fremtiden mulighed for at affaldsområdet kan indgå i prioriteringen i forhold til alle de andre opgaver, vi står over for.

27) Hvornår, samt under hvilke former, vil Landsstyret gennemføre en nærmere debat omkring finansieringen af den nævnte handlingsplan? *Svar: Landsstyret er indtil videre ikke nået så langt med planlægningen af, hvornår og hvordan debatten omkring finansieringen skal gennemføres, men lige nu er det tanken at debatten skal skydes i gang i første halvår af 2008. Debatten vil tage udgangspunkt i udkastet til affaldshandlingsplan og debatten vil kunne igangsættes i forbindelse med en høring af udkastet. Se endvidere svar på spørgsmål 18.*

28) Der ønskes en kortfattet redegørelse for bygdeforbrændingsanlæggene. Hvor mange af de opstillede anlæg er virksomme, og hvilken indsats er gjort mod dioxin-udledninger samt lugt- og røggener siden forholdene blev kendt tilbage i 2001 eller tidligere?

29) Eksisterer der stadig bygdeforbrændingsanlæg, der udskiller giftig røg og aske til skade for beboerne i byggerne, og hvad vil Landsstyret i givet fald gøre for at imødegå dette, og hvornår?

Svar til spørgsmål 28 og 29: Det er de enkelte kommuner, der har ansvaret for etablering, drift og vedligeholdelse af bygdeforbrændingsanlæggene.

Landsstyret har siden 1994 støttet etableringen af anlæggene og i perioden 1994 til 2001 har Hjemmestyret finansieret 47 anlæg. Der har igennem tiden været en del debat omkring bygdeforbrændingsanlæggene.

Tilbage i år 1999 fik direktoratet undersøgt anlæggenes tilstand, samt belyst hvilke tiltag, der skal tages for at afhjælpe problemerne.

Undersøgelsen konkluderede, at hovedparten af de driftmæssige problemer enten skyldes konstruktionssvagheder, monteringsfejl eller driftsfejl. På baggrund af de konstruktionmæssige svagheder, der blev konstateret ved nogle anlæg, blev der i år 2000 meldt ud til kommunerne, at Hjemmestyret ville betale for nye riste samt vendekamre til de steder hvor, der er problemer. Syv kommuner benyttede sig dengang af dette tilbud.

I 2001 og 2002 blev der foretaget emissionsmålinger på syv bygdeforbrændingsanlæg. Her var det primært de målte værdier på dioxin der lå på et uacceptabelt niveau. Direktoratet og embedslægen vurderede dengang, at det er nødvendigt med en målrettet indsats for at reducere dioxinemissionerne fra bygdeforbrændingsanlæggene. For at hjælpe kommunerne med at forbedre driften af bygdeforbrændingsanlæggene udarbejdede direktoratet derfor en ny driftsvejledning. Til støtte for driftsvejledningen har DMN ligeledes udsendt en dobbeltsproget instruktionsvideo. Samtidige skulle der igangsættes en undersøgelse af, om der er mulighed for at foretage konstruktionmæssige forbedringer af anlæggene. Direktoratet er imidlertid endnu ikke nået frem til en konkret løsning, der vil forbedre anlæggene.

De her nævnte tiltag er bl.a. igangsat for at forbedret affaldshåndtering i byggerne. Driftsvejledningen blev udsendt for at forbedre driften og hermed reducere emissionerne fra anlæggene. Som enhver anden forbrænding af affald vil der komme forurening i form af røggas og aske. Bygdeforbrændingsanlæggene vurderes imidlertid at være en bedre løsning end ukontrolleret, åben afbrænding af affald på dumpen.

. / . Direktoratet forespurgt i september 2004 kommunerne om status for deres anlæg. En kort oversigt er vedlagt som bilag.

Direktoratet har også set på alternativer til bygdeforbrændingsanlæggene. Et af dem er et udredningsprojekt vedrørende transport og behandling af forbrændingseget affald. Formålet med udredningsarbejdet er at få belyst, hvorvidt transport / fællesløsningen er økonomisk og miljømæssigt realiserbar. En del af udredningsarbejdet så bl.a. på muligheder for at transportere forbrændingseget affald fra bygderne til forbrændingsanlæg i byerne og således erstatte bygdeforbrændingsanlæggene med transport af affaldet.

30)Hvilke planer har Landsstyret for at profilere Grønland som et forbillede indenfor miljøbeskyttelse ?

Svar: På nuværende tidspunkt kan vi ikke profilere Grønland som et forbillede indenfor miljøbeskyttelse. Forslag til ændring af miljøforordningen, EM 2007/42, anses for at være et vigtigt skridt i den rigtige retning. Dette skridt efterfølges af en affaldshandlingsplan med fokus på forbedring af affaldssituationen i landet og på inddragelse af borgere og erhvervsliv, eksempelvis igennem krav om affaldssortering. Landsstyret ønsker at finde løsninger til de miljøproblemer der er i relation til affaldshåndtering, forsvarlig nedlukning af gamle dumpe, forbedring af de nuværende forbrændingsløsninger og fremme af genanvendelse af ressourcer.

Grønland følger i dag op på udviklingen indenfor miljøbeskyttelse rundt i verden, blandt andet igennem vores deltagelse i internationale samarbejder. Men hvis Grønland skal være et forbillede indenfor miljøbeskyttelsesområdet kræver det, at der investeres store ressourcer i innovation, udvikling og forskning.

Afslutningsvis ønsker jeg at knytte en kommentar til debatten i Landstingssalen. Landstingsmedlem Marie Fleischer, Demokraterne, bemærkede, at der kun blev tilført DMN en ½ faglig konsulent til at løfte de nye rådgivnings- og informationsopgaver indenfor affaldsområdet.

Jeg ønsker at henlede udvalgets opmærksomhed på, at der med EM 2007/42 tilføres en hel stilling til DMN, jf. notatet om de økonomiske konsekvenser af forordningsforslaget punkt 1.2 og 1.3. Der skal ansættes en ½ medarbejder til at støtte kommunerne i udarbejdelse af kommunale affaldsplaner og regulativer og til at støtte implementeringen af kildesortering lokalt. Desuden skal der ansættes en ½ medarbejder til opfølgning på forslagens § 4a, herunder projekter til fremme af grønne indkøb, minimering af affaldsfrembringelse og til at iværksætte kampagner mod borgere og erhvervsliv

Jeg håber, at ovenstående besvarer Frednings- og Miljøudvalgets spørgsmål og jeg ser frem til at modtage udvalgets betænkning til 2. behandlingen af forslaget.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Arkalo Abelsen